

Tisková zpráva

Názory veřejnosti na usazování cizinců v ČR - květen 2025

- ⊗ Mezi českou veřejností panuje nejčastěji názor, že by cizinci měli mít možnost dlouhodobě pobývat v ČR, ale za splnění určitých podmínek (87 %), pro možnost pobytu bez podmínek se vyjádřilo pouze 7 % dotázaných.
- ⊗ Podle necelé poloviny (48 %) dotázaných by měl být každému, kdo má v úmyslu přijít do ČR a žít zde, tento krok umožněn. Souhlas je ale v naprosté většině váhavý. Opačný pohled vyjádřil stejný podíl (48 %) české veřejnosti, přičemž je ale patrný výrazně vyšší podíl rozhodně odmítavých odpovědí.
- ⊗ V názoru na přiměřenost počtů zde pobývajících cizinců se česká veřejnost dělí na dvě podobně velké skupiny. Polovina má za to, že zde žije přiměřené množství cizinců (51 %) a více než dvě pětiny (43 %) naopak zastávají názor, že zde cizinců žije příliš mnoho. Pouze 2 % zastává názor, že v České republice žije málo cizinců.
- ⊗ Přátele a známé z řad cizinců, žijících v ČR má 54 % Čechů, nejčastější jsou přátelské vztahy s cizinci u vysokoškoláků a věkové skupiny 20-29 let.
- ⊗ Součástí výzkumu byly i dotazy na vnímanou legitimitu sedmi uvedených důvodů k dlouhodobému pobytu cizinců v České republice. Všech sedm dotazovaných situací vnímaly za legitimní důvod pro dlouhodobý pobyt více než tři pětiny českých občanů. Nejvíce přijímaným důvodem bylo studium či praxe (souhlasilo 89 %), následovalo zdůvodnění válkou, hladomorem či přírodními katastrofami v domovské zemi (81 %) a dlouhodobý pobyt kvůli zaměstnání (78 %).
- ⊗ Naopak čtvrtina a více dotázaných nepovažovala za legitimní důvod pro dlouhodobý pobyt cizinců pronásledování v domovské zemi z náboženských, rasových, politických nebo podobných důvodů (25 %), podnikání (28 %) a více než třetina nesouhlasí s prostým preferenčním zdůvodněním, že se zde potenciálnímu novému obyvateli líbí a chce zde žít (35 %).
- ⊗ Z důvodu změny metodologie výzkumů CVVM nejsou výsledky prezentovaného šetření přímo srovnatelné s výsledky předchozích šetření. Více informací o nové metodologii lze najít v [této tiskové zprávě](#).

Zpracovala:

Monika Kyselá

Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Tel.: 210 310 591

Na přelomu května a června 2025 se Centrum pro výzkum veřejného mínění Sociologického ústavu AV ČR na pravděpodobnostním Panelu Naše společnost v rámci svého pravidelného šetření zabývalo řadou postojů české veřejnosti k cizincům. Tato zpráva je věnována postojům k usazování cizinců, tedy názorům na umožnění cizincům pobývat v ČR, možnost se zde trvale usadit, názoru na adekvátní podíl zde žijících cizinců a také za jakých okolností je přijatelné či méně přijatelné pobyt cizincům umožňovat.

Z grafu 1 je patrné, že možnost dlouhodobě pobývat v ČR by podle naprosté většiny (87 %) české veřejnosti měla být cizincům otevřena, ale pouze za určitých podmínek. Zbývající možnosti byly vybrány méně než desetinou dotázaných, kdy se pro dlouhodobý pobyt cizinců v ČR bez jakýchkoli omezení vyjádřilo 7 % dotázaných. Zcela opačný názor, tedy že by cizinci neměli dlouhodobě v ČR pobývat za žádných okolností, vyjádřila pouhá dvacetina (5 %) české veřejnosti.

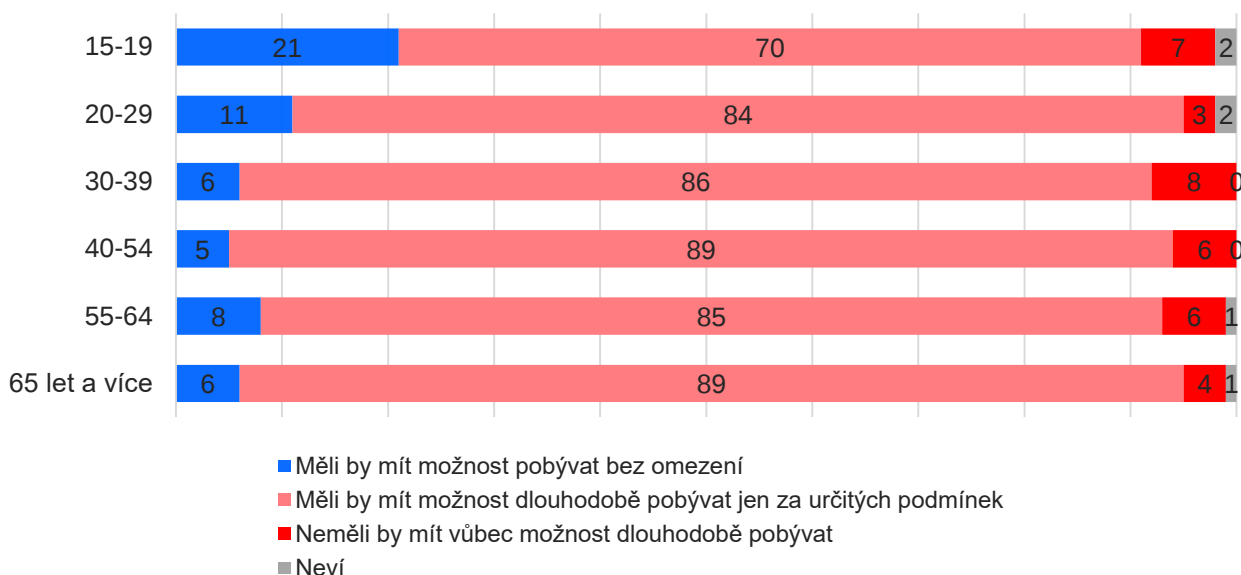
Graf 1 : Měli by mít cizinci možnost pobývat v ČR? (%)¹

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Panel Naše společnost PNS_2505_2, 30. 5. – 12. 6. 2025, 1712 respondentů starších 15 let, online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI.

V podrobnějším třídění se neukázaly signifikantní rozdíly mezi muži a ženami, vystupují zde ale rozdíly na základě věku. Rozložení postojů v jednotlivých věkových skupinách zachycuje graf 2a. V třídění podle věkových kategorií sice nadále platí, že naprostá většina respondentů je pro možnost dlouhodobého pobytu za splnění určitých podmínek, nicméně ve srovnání se staršími věkovými skupinami uváděli nejmladší respondenti ve věku 15 až 19 let výrazně častěji souhlas s pobytem cizinců na území ČR bez omezení (21 % oproti 7 % za populaci). Možnost dlouhodobého pobytu cizinců za splnění určitých podmínek lidé z nejmladší věkové kategorie zvolili v přibližně sedmi z deseti případů (69 %), podíl v celé populaci je 87 %.

Graf 2a: Měli by mít cizinci možnost pobývat v ČR? (%) – věkové kategorie

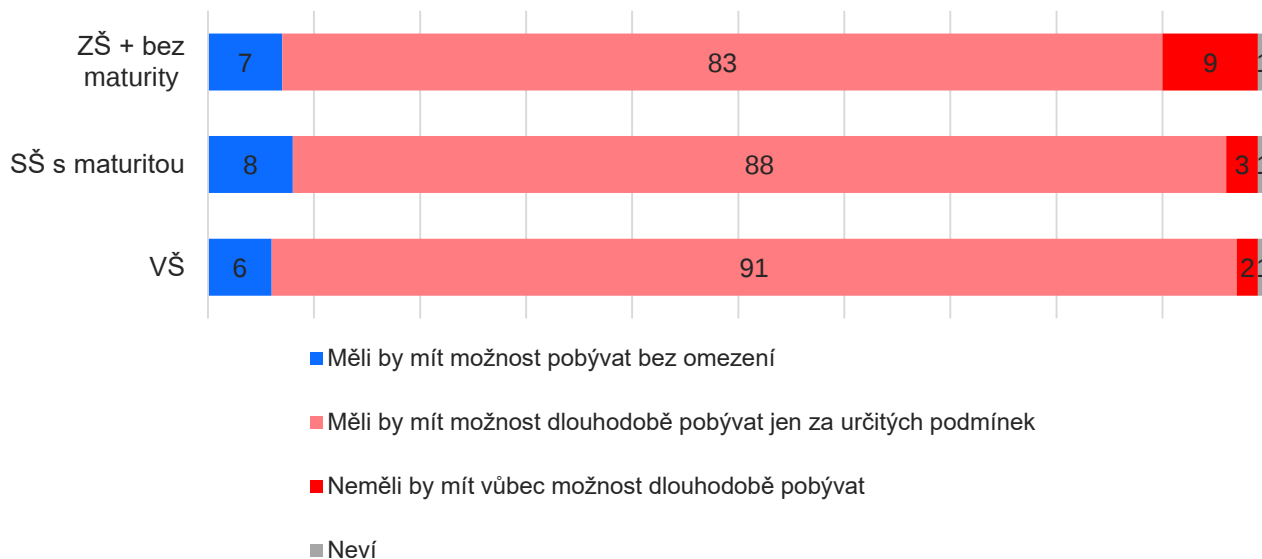

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Panel Naše společnost PNS_2505_2, 30. 5. – 12. 6. 2025, 1712 respondentů starších 15 let, online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI.

Významnější rozdíly se ukazují i v závislosti na vzdělání, kdy lidé s dosaženým základním vzděláním či bez maturity častěji volili možnost nepovolovat dlouhodobý pobyt cizincům za žádných okolností (9 %) a spolu s vyššími dosaženými stupni vzdělání pak postupně narůstá podíl lidí, kteří souhlasí s dlouhodobým pobytem cizinců za splnění určitých podmínek.

¹ Znění otázky: „Cizinci by podle Vás v ČR:“ Možnosti odpovědí: Neměli mít vůbec možnost dlouhodobě pobývat; Měli mít možnost dlouhodobě pobývat jen za určitých podmínek; Měli mít možnost pobývat bez omezení; Nevím; Nechci odpovědět.

Graf 2b: Měli by mít cizinci možnost pobývat v ČR? (%) – kategorie vzdělání

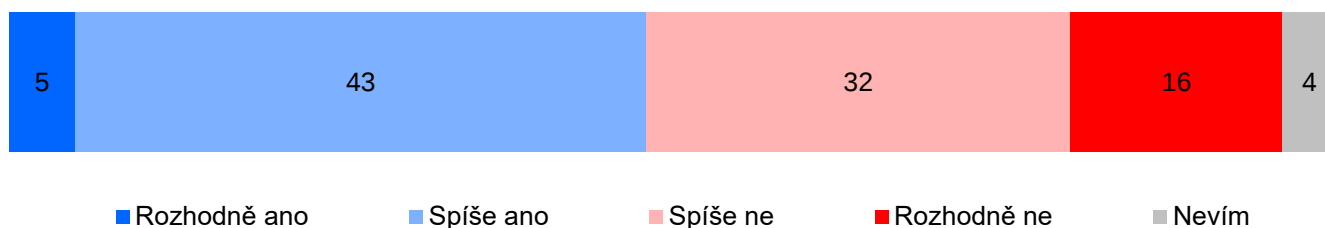

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Panel Naše společnost PNS_2505_2, 30. 5. – 12. 6. 2025, 1712 respondentů starších 15 let, online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI.

Otevřenost vůči dlouhodobému pobytu cizinců na území ČR se snižuje s obecně negativním hodnocením spokojenosti se životem i s životní úrovní domácnosti, stejně jako s horším hodnocením politické situace. Podobně je vyšší podíl lidí, kteří by za žádných okolností nenechávali cizince dlouhodobě pobývat v ČR, mezi lidmi, kteří se necítí bezpečně v ČR, ani v místě jejich bydliště. Naopak lidé, kteří uvedli, že mají mezi svými přáteli či známými cizince žijící v ČR, častěji uváděli, že by cizinci měli mít možnost zde pobývat bez omezení.

Další otázku, zaměřenou na otevřenost Čechů k volnému příchodu a dlouhodobému usazení cizinců, vidíme znázorněnou v grafu 3. Necelá polovina (48 %) dotázaných souhlasí s tím, že každému, kdo má v úmyslu přijít do ČR a žít zde by to mělo být umožněno. Souhlas je ale v naprosté většině váhavý (spíše ano 43 %), rozhodných odpovědí je pouze 5 %. Opačný pohled vyjádřil stejný podíl (48 %) české veřejnosti, přičemž je ale patrný výrazně vyšší podíl rozhodně odmítavých odpovědí (16 %). Zbývající 4 % uvedla odpověď „nevím“.

Graf 3: Názory na možnosti usadit se v ČR (%)²

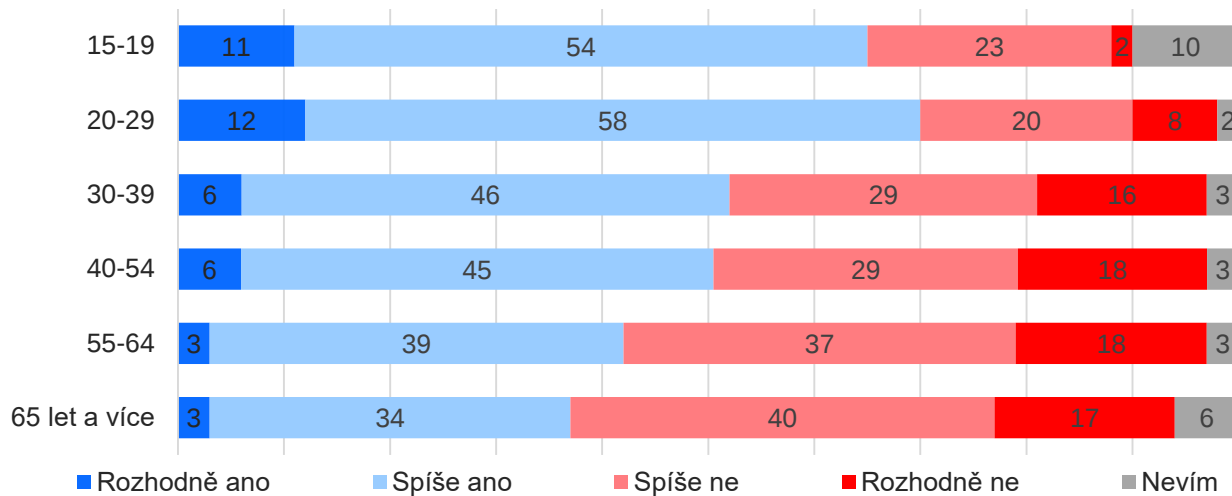
Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Panel Naše společnost PNS_2505_2, 30. 5. – 12. 6. 2025, 1712 respondentů starších 15 let, online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI.

Při podrobnějším pohledu na názory ohledně otevřenosti ČR pro usazování cizinců se opět neukazují rozdíly mezi postoji mužů a žen, ani podle nejvyššího dosaženého vzdělání. Liší se ale postoje ve věkových skupinách. V mladších

²Znění otázky: „Domníváte se, že každému, kdo má v úmyslu přijít do České republiky a žít zde, by to mělo být umožněno?“ Možnosti odpovědi: Rozhodně ano; Spíše ano; Spíše ne; Rozhodně ne; Nevím; Nechci odpovídat.

věkových skupinách je zřetelný vyšší rozhodný souhlas s otevřeností ČR k volnému usazování cizinců a tento rozdíl je patrný i v celkovém souhlasu (při součtu odpovědí rozhodně + spíše ano). Podrobněji viz graf 4.

Graf 4: Názory na možnosti usadit se v ČR (%) – věkové kategorie

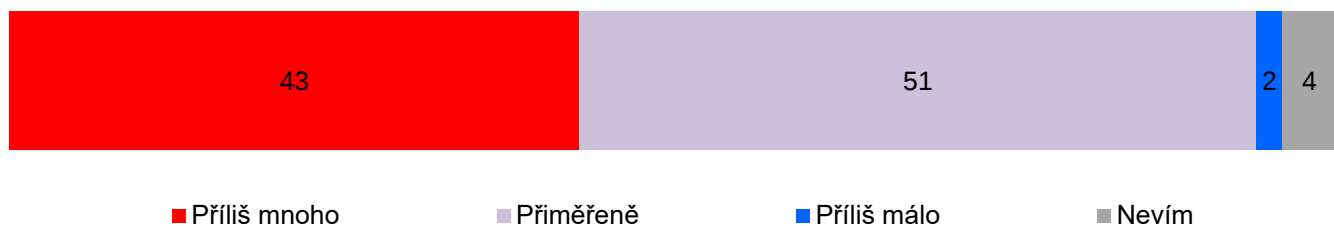

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Panel Naše společnost PNS_2505_2, 30. 5. – 12. 6. 2025, 1712 respondentů starších 15 let, online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI.

Podobně jako u otázky na podmíněné či nepodmíněné možnosti dlouhodobého pobytu cizinců i otevřenost vůči volné možnosti se v ČR usadit byla vyšší u lidí, kteří deklarovali vyšší spokojenost se svým životem, s životní úrovní domácnosti i s větší spokojeností s politickou situací. Podobně otevřenost vůči volnému usazování cizinců byla vyšší u lidí, kteří se cítí bezpečně v České republice i v místě bydliště, a také u lidí, kteří se s někým z cizinců, žijících dlouhodobě v ČR, přátelí.

V názoru, zda v současné době žije v ČR přiměřené množství cizinců, se česká veřejnost rozděluje na dvě části, kdy polovina má za to, že zde žije přiměřené množství cizinců (51 %) a více než dvě pětiny (43 %) naopak zastávají názor, že zde cizinců žije příliš mnoho. Pouze 2 % zastávají názor, že v České republice žije málo cizinců a zbývajících 4 % k otázce nezaujala konkrétní postoj a zvolila odpověď „nevím“.

Graf 5: Názory na množství cizinců žijících v ČR³ (%)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Panel Naše společnost PNS_2505_2, 30. 5. – 12. 6. 2025, 1712 respondentů starších 15 let, online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI.

³ Znění otázky: „Domníváte se, že v současné době žije cizinců na území České republiky.“
Možnosti odpovědi: Příliš mnoho; Přiměřeně; Příliš málo; nevím; Nechci odpovídat.

Názor, že v České republice žije příliš mnoho cizinců, uváděly častěji ženy (51 %) než muži (35 %). Muži naopak převládali nad ženami v názoru, že je množství cizinců přiměřené (muži 59 % : ženy 43%) i v názoru, že je zde cizinců málo (muži 3 % : ženy 1 %).

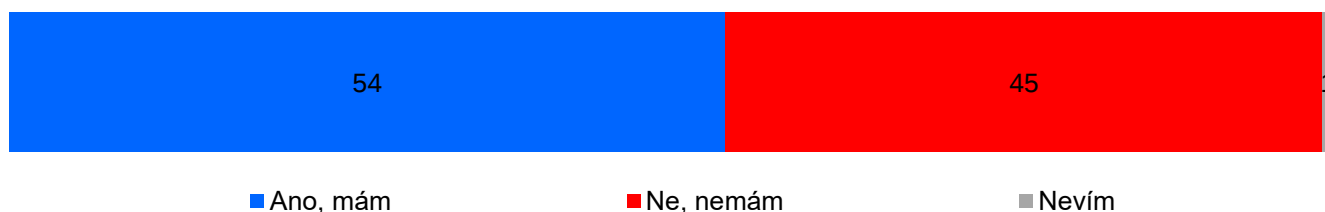
Dvě nejmladší věkové skupiny uváděly oproti starším skupinám méně často, že by zde cizinců žilo příliš mnoho 15-19 let (31 %) a 20-29 let (26 %), naopak nejvyšší podíl těchto odpovědí uváděla věková skupina 55-64 let (51 %). Lidé z těchto dvou nejmladších skupin také častěji než ostatní uváděli, že je zde přiměřené množství cizinců 15-19 let (58 %) a 20-29 let (68 %) oproti 51 % v populaci. Nejmladší respondenti ve věku 15-19 let také častěji než ostatní volili odpověď „nevím“ (8 %) oproti 4 % za populaci.

Z hlediska nejvyššího dosaženého vzdělání vyjadřují názor, že je v České republice příliš cizinců, častěji lidé se základním a středoškolským vzděláním bez maturity (53 %), naopak vysokoškoláci nejčastěji uvedli, že zde žije přiměřené množství cizinců (62 %).

I v této otázce se ukazuje, že pozitivněji hodnotí situaci lidé, kteří deklarují vyšší spokojenost se svým životem, s ekonomickou situací své domácnosti i s politickou situací v ČR, stejně jako lidé, kteří se cítí bezpečně v ČR i v místě svého bydliště. Lidé přátelící se s cizinci častěji uváděli, že zde žije přiměřené množství cizinců.

V následující otázce jsme zjišťovali, jaký podíl Čechů má přátele a známé z řad cizinců, výsledky zobrazuje graf 5. Nadpoloviční většina uvedla, že má přátele či známé mezi cizinci (54 %), na rozdíl od dvou pětín dotázaných (45 %), kteří je nemají ve svém okruhu přátel a známých. Zbývající 1 % si není jisté a odpovědělo „nevím“.

Graf 5: Máte přátele/známé mezi cizinci dlouhodobě pobývajících v ČR?⁴

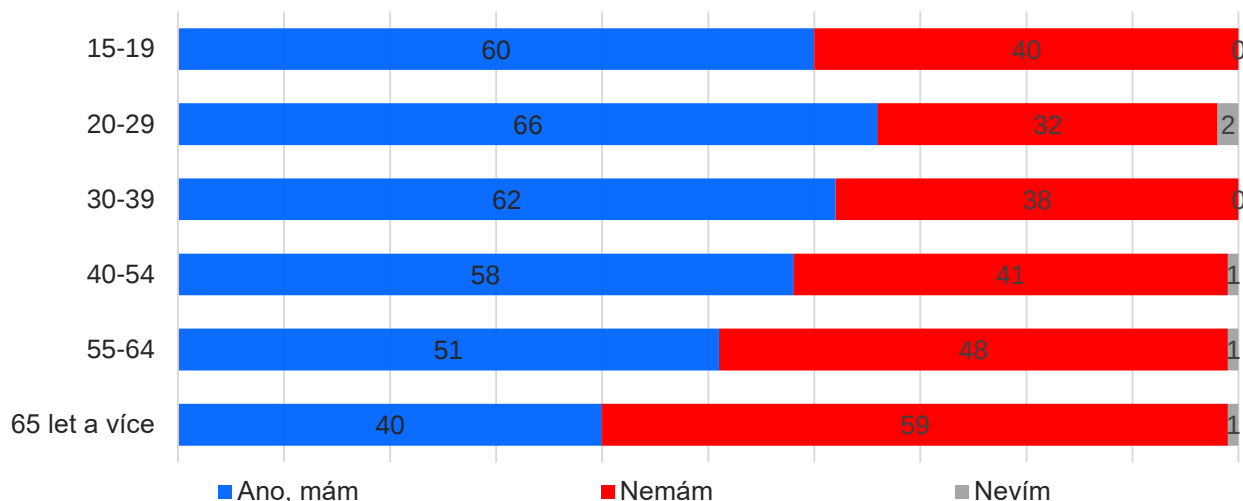

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Panel Naše společnost PNS_2505_2, 30. 5. – 12. 6. 2025, 1712 respondentů starších 15 let, online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI.

O něco častěji mají mezi cizinci přátele a známé muži (58 %) než ženy (51 %). Častěji patří cizinci do okruhu přátel také u mladších lidí, nejčastěji to uvedli lidé z věkové skupiny 20-29 let (66 %), nejméně často naopak lidé nad 65 let (40 %). Blíže rozložení zachycuje graf 6.

⁴ Znění otázky: „Máte přátele nebo známé mezi cizinci, kteří dlouhodobě pobývají v ČR?“
Možnosti odpovědi: Ano; Ne; Nevím; Nechci odpovědět.

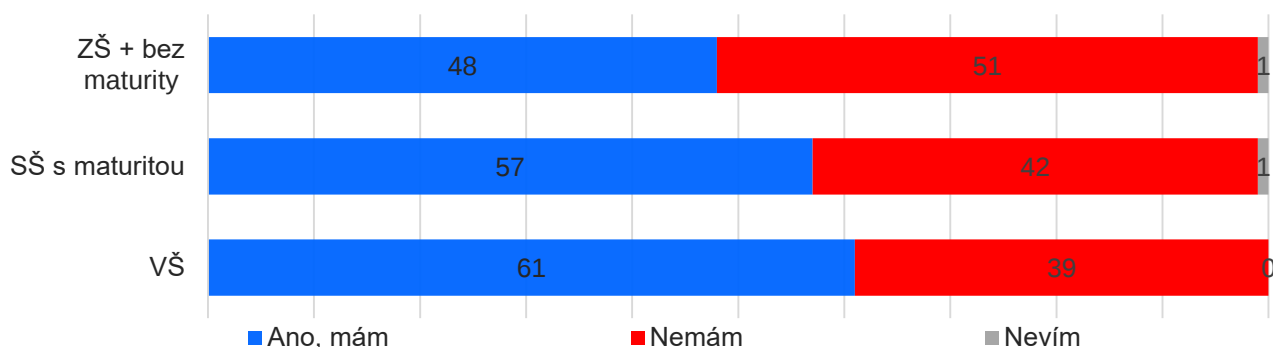
Graf 6: Máte přátele/známé mezi cizinci dlouhodobě pobývajícími v ČR? (%) – věkové kategorie

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Panel Naše společnost PNS_2505_2, 30. 5. – 12. 6. 2025, 1712 respondentů starších 15 let, online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI.

Významné rozdíly jsou také podle nejvyššího dosaženého vzdělání, kdy se s rostoucím stupněm dosaženého vzdělání zvyšuje podíl lidí, kteří mají známé a přátele z řad cizinců, viz graf 7.

Graf 7: Máte přátele/známé mezi cizinci dlouhodobě pobývajícími v ČR? (%) – kategorie vzdělání

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Panel Naše společnost PNS_2505_2, 30. 5. – 12. 6. 2025, 1712 respondentů starších 15 let, online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI.

Lidé, přátelící se s cizinci, mají častěji pocit bezpečí v ČR i v místě bydliště, nejčastěji jde o obyvatele měst nad 200 tis. obyvatel a lidi, kteří dle očekávání méně často považují cizince žijící na území ČR či uprchlíky z jiných zemí za hrozbu.

Poslední otázka této zprávy se zaměřuje na názory české veřejnosti na celkem sedm okolností různého charakteru, k nimž lze přihlížet při rozhodování o možnosti dlouhodobého pobytu cizinců. Zajímalo nás, zda by v jednotlivých situacích respondenti souhlasili, aby byl umožněn cizincům dlouhodobý pobyt v ČR.

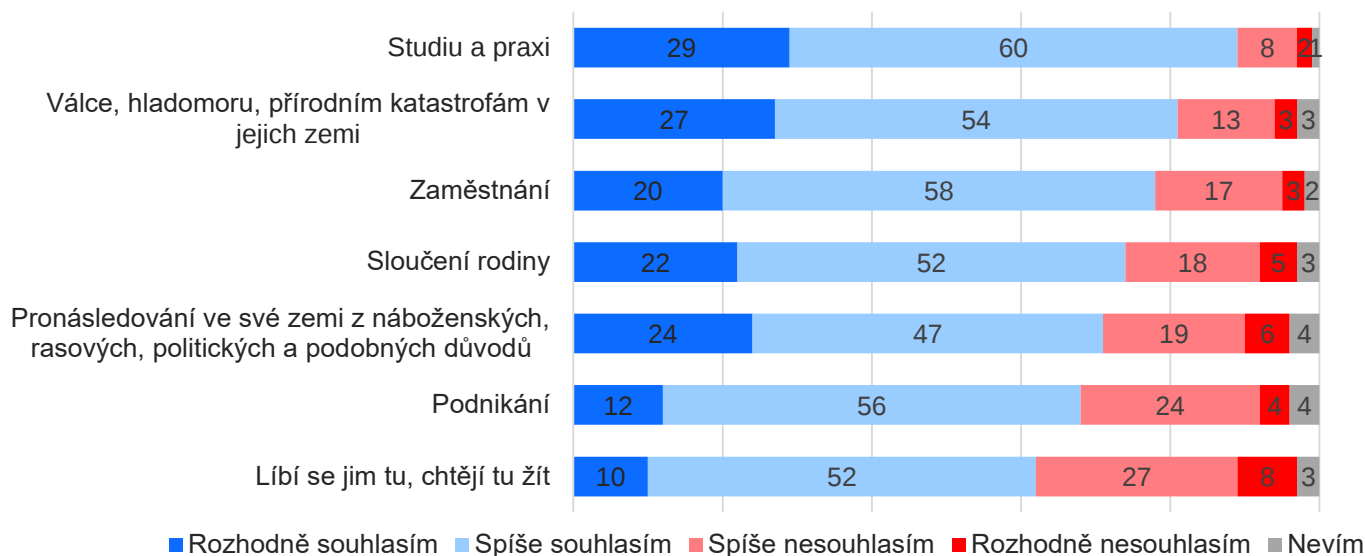
Graf 9 zobrazuje přehled pohledů na legitimitu jednotlivých důvodů k dlouhodobému pobytu cizinců v České republice. Všechny sedm dotazovaných situací vnímaly jako legitimní důvod pro dlouhodobý pobyt více než tři pětiny českých občanů.

Na prvním místě je nejčastěji legitimně vnímaným důvodem pro dlouhodobý pobyt cizinců v ČR studium či praxe, s čímž souhlasí téměř devět desetin české veřejnosti (89 %), z toho tři desetiny (29 %) rozhodně souhlasí. Čtyři pětiny

také souhlasí s dlouhodobým pobytem cizinců, pokud se jejich domovská země potýká s válkou, hladomorem či přírodními katastrofami (81 %), z toho 27 % rozhodně ano. Na třetím místě je dlouhodobý pobyt kvůli zaměstnání (78 %) souhlasí, přičemž pětina (20 %) rozhodně souhlasí.

Naopak čtvrtina a více dotázaných nepovažovala za legitimní důvod pro dlouhodobý pobyt cizinců pronásledování v domovské zemi z náboženských, rasových, politických nebo podobných důvodů (25 %), podnikání (28 %) a více než třetina nesouhlasí s prostým preferenčním zdůvodněním, že se zde potenciálnímu novému obyvateli líbí a chce zde žít (35 %).

Graf 9: Souhlasíte, či nesouhlasíte s tím, aby Česká republika umožňovala pobyt cizincům kvůli: (%)⁵

Poznámka: Položky v grafu jsou seřazeny podle součtu odpovědí rozhodně a spíše souhlasím.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Panel Naše společnost PNS_2505_2, 30. 5. – 12. 6. 2025, 1712 respondentů starších 15 let, online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI.

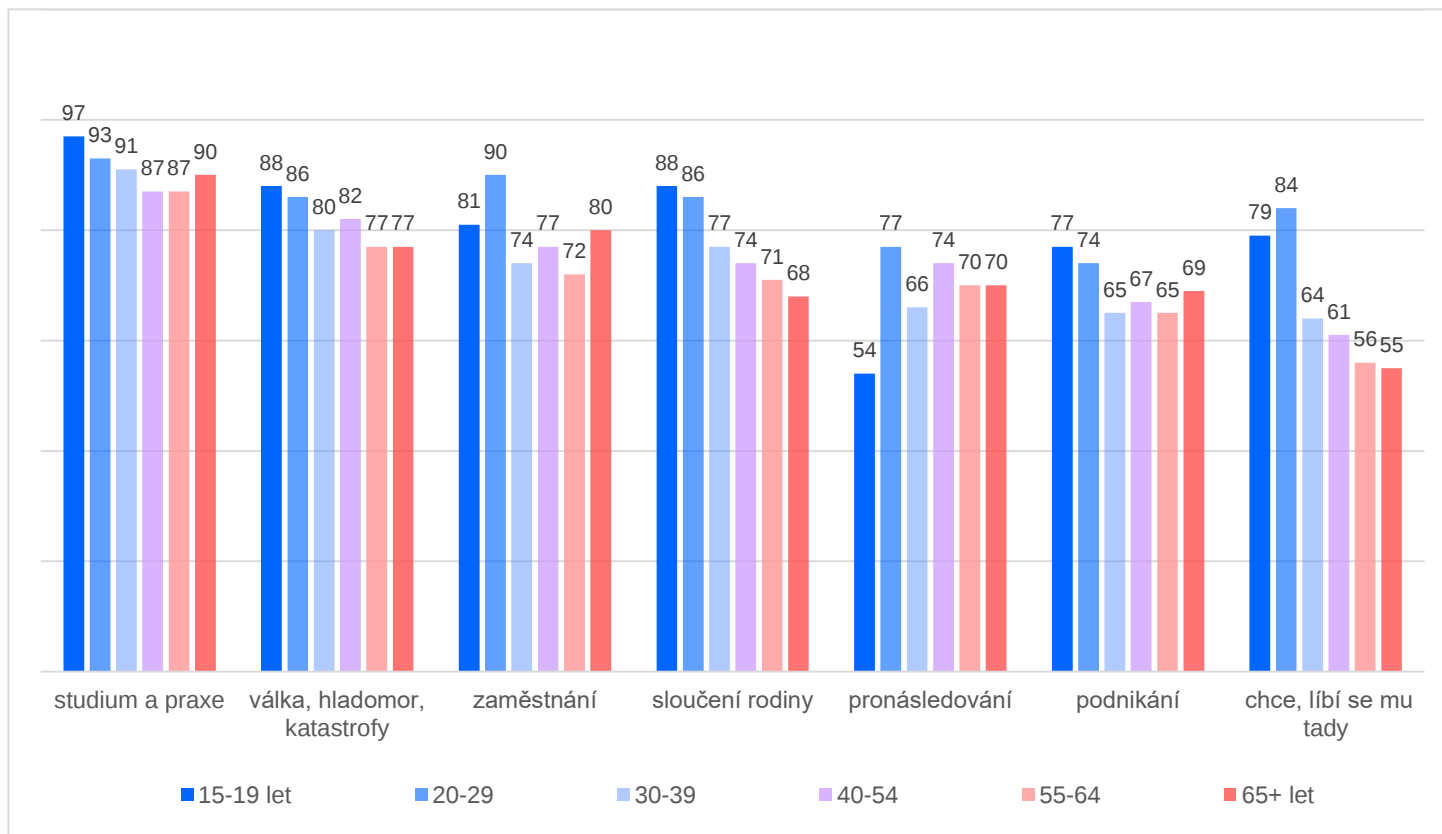
V podrobnější analýze se ukazují rozdíly mezi muži a ženami, konkrétně ženy méně často souhlasí se zdůvodněním pobytu kvůli pronásledování (muži 23 % : ženy 27 % nesouhlasí), z důvodu přestěhování se za zaměstnáním (muži 17 % : 22 % nesouhlasí) a podnikáním (muži 24 % : 32 % ženy nesouhlasí). V případě zdůvodnění sloučením rodiny ženy častěji než muži uvedly, že neví (muži 1 % : 5 % ženy), a muži naopak častěji než ženy uvedli, že s tímto zdůvodněním rozhodně nesouhlasí (muži 6 % : ženy 3 %).

Pokud třídíme náhledy na legitimitu zdůvodnění pro dlouhodobý pobyt cizinců v ČR podle věkových kategorií, pak vidíme u všech dotazovaných okolností trend, kdy mladší věkové skupiny považují z větší části každý z vyjmenovaných důvodů za legitimní ve srovnání se staršími věkovými skupinami, přičemž nejvýraznější rozdíly jsou patrné u preferenčního výroku „chce tu žít, líbí se mu tady“. Podrobněji podíly souhlasných odpovědí zobrazuje graf 10.

⁵ Znění otázky: "Souhlasíte, či nesouhlasíte s tím, aby Česká republika umožňovala pobyt cizincům kvůli: Sloučení rodiny; Podnikání; Zaměstnání; Tomu, že se jim tady líbí, chtějí tady žít; Studiu a praxi; Pronásledování ve své zemi z náboženských, rasových, politických a podobných důvodů; Válce, hladomoru, přírodním katastrofám v jejich zemi."

Možnosti odpovědí: Rozhodně souhlasím, Spíše souhlasím, Spíše nesouhlasím, Rozhodně nesouhlasím, Nevím, Nechci odpovědět.

Graf 10: Souhlasíte, či nesouhlasíte s tím, aby Česká republika umožňovala pobyt cizincům kvůli:
podle věkových kategorií (% souhlasných odpovědí)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Panel Naše společnost PNS_2505_2, 30. 5. – 12. 6. 2025, 1712 respondentů starších 15 let, online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI.

Vysokoškoláci jsou otevřenější vůči dlouhodobému pobytu cizinců z důvodu zaměstnání, podobně jsou více nakloněni zdůvodněním studiem a praxí, pronásledováním v domovské zemi a v neposlední řadě také zdůvodnění válkou a hladomorem.

Všechna dotazovaná zdůvodnění jsou častěji přijímána jako relevantní lidmi, kteří uvádějí vyšší spokojenost se svým životem, vyšší spokojenost se životní úrovní své domácnosti, s politickou situací, vyšší pocit bezpečí v ČR i v místě bydliště a také lidmi, kteří mají v okruhu svých přátel a známých cizince.

Technické parametry výzkumu

Výzkum:	Panel Naše společnost 25-05_2
Realizátor:	Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v. v. i.
Projekt:	Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR
Termín terénního šetření:	30. 5. 2025 – 12. 6. 2025
Výběr respondentů:	Vícestupňový stratifikovaný náhodný výběr
Strata:	Kraj (NUTS 3), velikost místa bydliště
Opora výběru:	Registr sčítacích obvodů a budov
Zdroj pro vážení dat:	Designové váhy zohledňují počet osob v domácnosti a kalibrační váhy zohledňující křížení velikosti místa bydliště proti NUTS2, a dále věk, vzdělání, pohlaví. Rozsah vah je omezen na 0,333 až 3.
Zdroj dat pro kvótní výběr:	Český statistický úřad
Reprezentativita:	Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let
Počet dotázaných:	1712
Metoda sběru dat:	Online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI
Výzkumný nástroj:	Standardizovaný dotazník
Otázky:	OV_43, OV_110, OV_186, OV_47, OV_168a
Kód tiskové zprávy:	ov250724
Zveřejněno dne:	24. července 2025
Zpracoval:	Monika Kyselá

Slovníček pojmů:

Popis výběru respondentů do Panelu naše společnost – Respondenti panelu jsou získáváni pomocí vícestupňového stratifikovaného výběru skupin s opakováním. Oporou výběru je Registr sčítacích obvodů a budov (RSO). Strata výběru jsou kraje ČR křížené s velikostí obce (66 strat). V rámci každého strata je primární jednotka výběru obec. Při výběru obce je zohledňován její počet obyvatel (větší obec má větší pravděpodobnost výběru) a výběr umožňuje opakování výběru obce. V rámci obce je vždy vybráno náhodně 6 adres budov opět s pravděpodobností podle počtu obyvatel budovy (s opakováním). V budově je náhodně vybrána jedna domácnost (bez opakování) a v domácnosti je náhodně vybrán jeden její člen. Tento postup společně s designovými vahami zohledňujícími počet obyvatel domácnosti a post-stratifikačními vahami zajišťuje reprezentativitu výběru vzhledem k cílové populaci.

Reprezentativní výběr je takový výběr z celé populace, z jehož vlastností se dá platně usuzovat na vlastnosti celé populace. V našem případě to tedy znamená, že respondenti jsou vybráni tak, abychom zjištěné údaje mohli zobecnit na obyvatele České republiky starší 15 let.

Vážení dat – způsob zvýšení reprezentativity souboru vzhledem k vybraným charakteristikám populace pomocí přiřazení váhy každému respondentovi. Váhy jsou vytvářeny pomocí metody iterativního proporčního vážení a pohybují se v rozsahu 0,333 až 3.

Centrum pro výzkum veřejného mínění (CVVM) je výzkumným oddělením Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Jeho historie sahá do roku 1946, kdy jako součást Ministerstva informací začal fungovat Československý ústav pro výzkum veřejného mínění. Současné Centrum vzniklo v roce 2001 převedením svého předchůdce (IVVM) z Českého statistického úřadu do Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Včlenění do vědecké instituce zaručuje kvalitní odborné zázemí a kredit pracoviště; jako součást akademického prostředí musí CVVM SOÚ AV ČR, splňovat veškeré nároky a dosahovat tak té nejvyšší odborné úrovně. Hlavní náplní práce oddělení je výzkumný projekt Naše společnost, v jehož rámci je prováděno deset šetření ročně. Jedná se o průzkum veřejného mínění na reprezentativním vzorku české populace od 15 let, kterého se vždy účastní přibližně 1000 respondentů. Omnibusová podoba dotazníku umožňuje pokrýt velkou šíři námětů, a do šetření jsou proto pravidelně řazena politická, ekonomická i další obecně společenská témata. Jsou využívány jak opakované otázky, které umožňují sledovat vývoj zkoumaných jevů, tak náměty nové, reagující na aktuální dění. Díky dlouhodobému a kontinuálnímu charakteru je tento vědecký projekt zkoumání veřejného mínění v České republice ojedinělý. |
